

sosialurin

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevri: Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Blaðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Menningarhjálp

BEINT AÐRENN tingið fór heim seinast lögdu fyra tinglimir, Karin Kjølbro, Jógvan Sundstein, Adolf Hansen og Atli Dam, fram uppskot um, at Føroyar skuldi veita 0,1% av bruttotjóðarinntøkuni — t.v.s. umleið 3 milj. — árliga í menningarhjálp.

Í VIDVERKINGUNUM til uppskotið verður m.a. sagt, at høvuðssjónarmiðið við hesi hjálp má vera at læra fólkið sjálvt at vinna burtur úr sínum egna náttúruríkðemi og harvið gerast sjálvbjargið og ført fyrri at lívbjarga sær. Somuleiðis verður sagt, at fimm-mannanevnd eigur at verða setta fyrri at tryggja, at henda hjálp kemur í rættar hendur.

TEIR TINGLIMIR, sum standa aftan fyrri hetta uppskot, eiga stóra tøkk uppiborna, og er nú bert eftir at vóna, at væl verður tikið undir við uppskotinum, soleiðis at vit við hesum gera okkara til at rætta triðja heiminum eina hjálpanði hond. Um enn lítið, so munar tað kortini.

FLESTU framkomnu londini lata í dag menningarhjálp, og í hesum sambandi kann leggjast aftrat, at skandinavisku londini lata millum 0,7 og 0,9%.

UNDAN SEINASTA lögtingsvali kom áheitan frá umboðum úr fólkakirkjunum, um, at latin verður ein ávis peningaupphædd til menningarhjálp. Okkum kunnugt segði hvør flokkur, seg vera fyrri einum tilíkum uppskoti, so ein skuldi trú, at hesi orð enn stóu við.

MEN TÁ EIN sær Dagblaðið — málagn Fólkaflaksins — er orsök til stóran iva, háost fólkaflaksmaður er millum uppskotsstillararnar.

MILLUM VANLIGU frumskógarlíni í hesum blað verður hetta valauppskot m.a. skýrt sum sálarlig skuldakensla, sum nívir vesturlendskar sosialistar, og leggur Dagblaðið dent á, at okkara fremsta skylda er at verja okkara egnu búskaparskipan. Alt annað má koma í øðrum umfari, verður sagt. Jú víst, — fólkaflaksmoralurin er lítið broyttur.

TAÐ ER einki nýtt, at Fólkaflakurin hevur traditið í at bróta givin lyftir og enn tá loypa frá egnum uppskotum sínum. Tað hevði ikki undrað nakran, um hann eisini gjørdi tað í hesum føri. Vit vóna tað kortini ikki.

**Sendið
lesarabrøv
til sosialin**

Frísinnaður — liberalur

Í Døkku 17/9 sigur ein »frísinnaður liberalur« sine hugsan um eitt hjartamál hjá E. Vidar, sum ikki vil hava fleiri studentar í Føroyum. Eyðun heldur kanska, at nú hann sjálvur er klókur nokk uttan studentaskúla-prógv, so eiga okkara ungu eisini at vera tað, men so er bara ikki í dag — góð útbúgving er neyðug, óansæð hvat livstærvin ein velur sær seinri. Eitt studentsprógv í dag er ikki annað og meira, enn eitt realprógv var, tá Eyðun fór til skips.

Um so tað eigur at vera

spart innan skúlaverkið sum heild í dag — ella bert ein litil roynd átti at verið gjørd, tað er ein annar spurningur, sum ein bæði frísinnaður og liberalur lærari valla er tann besti at svara upp á.

Hvi hesin frísinnaði liberali so flekir eitt flakavirki í gerð á Sandi og annað flakavirki, sum hevur verið í gongd í 10 ár í Skopun, inn í hetta skúlumál, er ikki gott at vita, og hartil kastar Skopunarvirkinum fyrri, at tað ikki melur runt figgjarliga, og síðani, at flakavirkið komandi skal

vera eitt partapolitiskt prestiguverk av grovasta slag?? Hjá hvørjum flokki???

Nei frísinnaði liberali kapitalistur, hvørki av hesum virkjum eru nokur prestiguverk, men úrslit av neyðugum og tógvum stríði, sum fólki á teim ávisu plássunum (og bygdunum uttanum) hava tikið avgerð um at fremja fyrri at skaffa arbeidsplass, og hesi virkir kann eingin profitjagstrandi frísinnaður liberalur koma sær framat, eingin partapolitikkur gera sær dælt við, nei hesi virkir eru ogn og

verk fólksins. Men slíkt hóvar ikki einum frísinnaðum liberalum kapitalisti, sum situr á eini grønari grein og ikki tørvar nakað flakavirki.

Jú, vit skulu bæði hava skúlar og virkir til okkara ungu, so góði liberali frísinnaði vinur, far tú og sel luksuleikutoy titt, maskinbátin, tí hann er samfelagsliga uttan tíðning — so sleppur tú at nýta tina nógvu fritíð á øðrum flakavirkinum, og vinningin fyrri batin, setir tú í virkið.

Sosialur

Helvtin av pensiónini fer til skatt

Sum einligur fólkapensjonistur fái eg 1681 kr. um mánaðin í pensión. Tá hevur Almennastovan tikið burturav til heimahjálpina. Av hesum 1681 kr. skal eg so gjalda 846 kr. í skatti, tí eg í fjør hevði ein inntøku uppá 36.000 kr.

Eg havi skrivað til

landsstýrið um at fáa lækkaðan skattin. Men onki svar havi eg fingið. Eg havi eisini skrivað til Almennastovuna viðvíkjandi heimahjálpini, men haðani er heldur onki svar komið.

Ónøgður fólkapensjonistur

Vorið sum alternativ

Sambandsflokkurin leikar ógilla áðrenn hann kom fram um at skatt og toll og allar tær byrðar, sum javnaðarflokkurin legði á føroyingin.

Vit minnst, hvussu hart hann var í móti øllum avgjaldshækkunum í fjør vár. Nú hava vit valt hann í tí trúgv, at hann fór at finna aðrar leiðir í politikki enn tað gamla stýrið. Men gakk! Hann ger somu mistøk — bara nógvar ferðir verri.

Inntøkulógirnar í fjør vár vóru tungar at bera, men tær fóru tó til eitt skilgott endamál: tann peningur, sum kom inn, varð brúktur til at hjálpa

fiskiflotanum út aftur. Hetta eydnaðist og tað stóra arbeidsløysið varð hildið frá durunum. Samstundis fingi vit nakað aftur við at pensjonistar fingi 900 kr. í brennistudningi og barnafrádrátturinn varð hækkaður.

Hesir, sum nú ráða, hava einki tilíkt gjørt ella havt í huga. Pengarnir sum koma inn, skulu einans brúkast til at hava at taka til, um lögmaður skuldi staðið við einum figgjarlógargalli tey næstu tvey árin.

Tað er eyðsæð, at henda framferð er bæði ófantalig og ómoralsk, og vóni eg, at fleiri av teimum, sum

Við sviðið soð

Nei, vit elska ikki teg, Góði Pauli, hoyr nú meg, nú tollur hækkan, livast má og pensjonistum stjála frá!

Óli hevur stóra skyld, for pensjonistum er ei mild, tonk — havragreytur hvønn ein dag og vatn aftrat, ja, sig so tað!

Teir, sum ráða »landnon« ei behovast hava gron, teir svolta ei, men hava ráð, alt gott teir í seg fylla tá.

Pensjonistur, stakkals tú, má við sviðið soð nú, tí tollur allur hann fór upp, ei bert á oli og á sprutt!

Tá teir við bordið sleikja sær, alt tað dýra etið varð, og nei — vit hava ikki ráð dogurda at eta tað!

Læknar ei behovast her, Óli Breckmann vátan ger. Ja, hesin flokkur valdur er, skammíð tykkum hvori »ser«.

Tey, sum stemma henda flokk, hava ikki vitið nokk, alt ov ungt, ei hugsar rætt — við sviðið soð — tað er rætt.

L. H. F.

trúu upp á sambandið fara væl er.
at fáa eyguni upp, meðan

Flakavinnu

Rankin vælkominn

Hesa røðuna helt Sverre Midjord, býráðsformaður, tá Rankin — nýggi trolarin á Tvøroyri — kom suður leygardagin tann 18/9:

Nú siglur tú Rankin inn Tvøroyrar fjord, tú fari, ein vøkur sjón, vit vóna at eyðnan verður tær góð, tí tú er okkara framtíð og vón við signing Guðs innan bórda og orð Hansara við í gerð.

Tað vón og ynksi frá heimbygdini er at fongin stóran tú heim við tær ber.

Tað eru lötur í eins livi, sum altið vilja standa frammaliga, likasum vilja markera seg.

Eisini eru tað lötur og hendingar, sum søguliga skara framúr.

Eg meti hesa fyrri eina av teimum stóru, eina av teimum sum koma at broyta livsmynstur okkara.

Henda lotan er komin av miðvisum arbeiði, og við trúgv upp á framtíðina. Og hon verður framd við tí fyrri eyga, at tryggja grundarlagið undir trivnaðin — ikki bara á Tvøroyri — men í øllum norðara parti av Suðuroy. Vit fegnast í dag, tí hetta verkið eru fruktin av tí slóðbrótandi arbeiðið, sum okra forfedrar lögdu grundarlag undir, og sum teir settu sær fyrri at fremja.

Nógvir trupulleikar

hava verið og nógvir trupulleikar vilja uttan iva koma á leiðini fram yvir, men trupulleikarnir eru at vinna á.

Ongantið slóknaði tann logi, sum bleiv birtur í hesum fólki, sum her býr.

Í arbeiðsins kvæði verður sagt.

Tá tok skula takst, tá vóru vit har vit vunnu fram figgjarligt virði og vit reistu hús eins og vit

Framhald á síðu 17